

Начало > Съдебни процедури > Граждански дела > Признаване и принудително изпълнение на съдебни решения >

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Германия

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Принудителното изпълнение (*Zwangsvollstreckung*) е процедура, използвана за изпълнение на частноправно задължение посредством упражняване на публична принуда. Държавата разполага с право да налага изпълнението, като прилага това право чрез свои представители по силата на своята суверенна власт.

Съществуват различни мерки за изпълнение на вземането на вискателя:

запор (*Pfändung*) на вещи;

запор върху вземания и други активи, държани от длъжника (по-специално запор върху банкови сметки или запор върху доходите);

декларация за активите на длъжника (*Vermögensauskunft*);

принудителни мерки (*Zwangsmassnahmen*), с които се осигурява предаването на вещите или се гарантира извършването или въздържането от извършване на действия;

вписване на ипотека за обезпечаване на вземане (*Sicherungshypothek*);

принудителна продажба (*Zwangsversteigerung*);

назначаване на синдик (*Zwangsverwaltung*).

Принудителното изпълнение в Германия се урежда главно с член 704 и следващите от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung* — ZPO) и със Закона за принудителната продажба и назначаването на синдик (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung* — ZVG).

В член 946 и следващите от ZPO се съдържат разпоредби, свързани с Регламент (ЕС) № 655/2014, с който се урежда трансграничното изпълнение на вземания между държавите — членки на ЕС.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

Районният съд (*Amtsgericht*), в чийто район е местопребиваването на длъжника, е компетентен като съд по изпълнението по изпълнителни дела, свързани с вземания и други активи. Ако длъжникът няма местопребиваване в Германия, компетентен е съдът, в чийто район се намират активите (членове 13 и 828 от ZPO).

Районният съд, в чийто район се намира поземленият парцел, е компетентен като съд по изпълнението за принудителните продажби и назначаването на синдик (член 869 от ZPO във връзка с член 1 от ZVG).

Ипотека за обезпечаване на вземане се регистрира от районния съд, в който се води имотният регистър (*Grundbuch*) (член 867 от ZPO, член 1 от Кодекса за имотния регистър — *Grundbuchordnung*).

Първоинстанционният съд, в който се водят съдебни дела, е компетентен за принудителното изпълнение, с което се гарантира извършването, разрешаването или въздържането от извършване на действия (членове 887, 888 и 890 от ZPO).

Във всички останали случаи принудителното изпълнение се извършва от съдебния изпълнител (*Gerichtsvollzieher*) (член 753 от ZPO).

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

Производството зависи от съответната искана мярка за принудително изпълнение. Принудителното изпълнение се извършва въз основа на окончателни съдебни решения, които вече не подлежат на обжалване или са временно изпълними (член 704 от ZPO), временен запор (*Arrest*) и временни разпореджания (*einstweilige Verfügungen*, членове 929 и 936 от ZPO), както и други подлежащи на изпълнение документи, изброени в член 794 от ZPO; това включва не само съдебни разпореджания, но и споразумения, постигнати пред арбитражен съд (*Vergleiche vor Gütestellen*), споразумения, сключени от адвокати (*Anwaltsvergleiche*), и нотариални актове (*notarielle Urkunden*). Компетентният орган, който използва подлежащия на изпълнение документ, може да подаде молба за мярката за принудително изпълнение.

Съдилищата се произнасят по молбата на вискателя обикновено без да изслушват предварително длъжника, за да се избегне застрашаване на успеха на принудителното изпълнение. Правото на изслушване се предоставя като част от мярката. Решението по молбата се издава под формата на определение. Решенията на съда могат да бъдат обжалвани чрез възражение (*Erinnerung*) (член 766 от ZPO) или незабавна жалба (*sofortige Beschwerde*) (член 793 от ZPO).

По принцип не се изисква процесуално представителство (член 78 от ZPO).

Основната задача на действията на съдебния изпълнител е принудителното изпълнение по отношение на движими вещи. В този случай съдебният изпълнител е оправомощен по принцип да даде възможност на длъжника да плати на вноски, като отговаря за навременното и ефективно приключване на изпълнителното производство. Едно от основните му задължения е да получи от длъжника клетвена декларация за притежаваните от него активи. Другите му функции включват:

възстановяване на движимо и недвижимо имущество (отстранение);

преодоляване на съпротивата на длъжника срещу действия, чието извършване той трябва да позволи;

връчване по искане на дадена страна на документите, необходими за принудителното изпълнение;

принудително изпълнение на заповеди за временен запор и временни мерки (когато въпросът не трябва да се отнася до съда);

принудително изпълнение на заповед за задържане вследствие на отказ да се предостави декларация за активите.

Съдебният изпълнител е съдебен служител в дадена провинция (*Land*) и е под административен надзор на председателя на районния съд. Той обаче е функционално независим при изпълнение на своите задължения по изпълнението: този административен надзор не може да се използва, за да се упражнява влияние върху него. Предприетите от съдебния изпълнител мерки, както и изготвените от него разходни документи могат да бъдат оспорени чрез подаване на възражение (*Erinnerung*). Същото се прилага и ако съдебният изпълнител откаже да изпълни съдебно решение. Жалби срещу характера на принудителното изпълнение (възражения) се разглеждат от съда, който е компетентен по отношение на принудителното изпълнение.

Разноски за мерките за принудително изпълнение:

В закона са предвидени различни методи за принудително изпълнение в зависимост от вземането, което трябва да бъде обезпечено. За различните мерки за принудително изпълнение се дължат различни разноски:

а) Запор на вещи:

Когато е установено, че се дължи плащане на определена парична сума, вискателят може да поиска от съдебния изпълнител да събере съответната сума. За запор на движими вещи на длъжника от съдебния изпълнител се заплаща такса в размер на 28,60 EUR в съответствие с точка 205 от тарифата за таксите (*Kostenverzeichnis — KV*), приложена към Закона за таксите на съдебните изпълнители (*Gerichtsvollzieherkostengesetz — GvKostG*). За продажбата на заповораните вещи, за публичен търг (който може да бъде търг на определено място или търг по интернет, достъпен чрез платформа за провеждане на търгове) или за друг начин на изпълнение се заплаща допълнителна такса в размер на 57,20 EUR в съответствие с точка 300 от тарифата за таксите. По принцип съгласно точка 500 от тарифата, в случай че изготвеният от съдебния изпълнител доклад показва, че действията по изпълнението са продължили повече от три часа, се начислява допълнителна такса за време. Тя е 22,00 EUR за всеки допълнителен час или част от него. Освен това има и разноски за съдебния изпълнител, по-специално пътни разноски (точка 711 от тарифата за таксите).

б) Запор върху вземания на длъжника:

Заповед за плащане на парична сума може да бъде обезпечена и с молба до съда за налагане на запор върху вземания на длъжника (напр. върху възнаграждения, които му се дължат) и изплащане на събраната сума на вискателя, като плащанията се приспадат от задължението (*zur Einziehung*, „за събиране“) или с възлагането се урежда вземането на вискателя по отношение на длъжника (*an Zahlungs statt*, „заместващо плащане“) (член 829 и член 835 от ZPO). Като правило запорът и възлагането на вземане се прилагат при съвместни и комбинирани решения за запор и възлагане. В съответствие с точка 2111 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси (*Gerichtskostengesetz — GKG*), за производството по молбата се плаща такса в размер на 22,00 EUR. Дължат се и направените от съдебния изпълнител разноски за връчване на решението за запор и възлагане на третото лице — длъжник и на длъжника.

в) Получаване на декларация за активите:

В съответствие с точка 260 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите на съдебните изпълнители, съдебният изпълнител начислява такса в размер на 36,30 EUR за получаване на декларация за активите.

г) Принудително изпълнение по отношение на недвижимо имущество:

Принудителното изпълнение по отношение на недвижимо имущество на длъжника е под формата на ипотека, вписана в имотния регистър, или на принудителна продажба, или на назначаване на синдик по имота.

За вписване на ипотека в имотния регистър за обезпечаване на вземане се плаща такса в съответствие с точка 14121 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните и нотариалните такси (*Gerichts- und Notarkostengesetz — GNotKG*), със ставка 1.0 въз основа на стойността на вземането, което трябва да се обезпечи (член 53, параграф 1 от Закона). В приложение 1 е дадена таблица с таксите за стойности до 3 милиона евро.

Съдебните такси за производства съгласно Закона за принудителните продажби и назначаването на синдик са определени в част 2, раздел 2, подчасти 1 и 2 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси. За решение по молба за разпореждане за принудителна продажба на земя или по искане за присъединяване към производство се плаща такса в размер на 110,00 EUR. Има също такса за самото производство, такса за провеждането на поне един търг с наддаване, такса за сключване на сделката за продажба и такса за разпределяне на постъпленията; всяка от тези такси е със ставка 0,5. Таксите за производството и за провеждането на търга се определят въз основа на стойността на имота, приета от съда по изпълнението (пазарна цена, член 54, параграф 1 от Закона за съдебните такси). Таксата за разпределяне на постъпленията се определя въз основа на спечелилата търга оферта, без лихви, включително стойността на всички произтичащи права, в съответствие с условията на търга (член 54, параграфи 2 и 3 от Закона за съдебните такси). В таксата за сключване на сделката за продажба трябва също така да се вземе предвид сумата, която би довела до това оферентът да се счита за удовлетворен от приходите от продажбата на парцела (член 54, параграф 2 от Закона за съдебните такси). Таблица с таксите за стойности до 500 000 EUR е представена в приложение 2. Съгласно част 9 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси, освен таксите отделно се начисляват и направените разходи в хода на производството; те включват разходите, които се плащат за оценка от оценител на пазарната стойност на имота в съответствие със Закона за съдебните възнаграждения и компенсации (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz — JVEG*) (точка 9005 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси).

За решение по молба за заповед за назначаване на синдик или по искане за присъединяване към производство се плаща такса в размер на 110,00 EUR. Назначаването на синдик подлежи само по себе си на годишна такса със ставка 0,5, с общ минимален размер 132,00 EUR и с минимален размер 66,00 EUR през първата и последната календарна година. Размерът на таксата се определя въз основа на общия приход от назначаването на синдик (член 55 от Закона за съдебните такси).

д) Възстановяване и принудителни мерки, с които се гарантира извършването, разрешаването или въздържането от извършване на действия:

Ако от длъжника се изисква да предаде движима вещь, тя трябва да бъде взета от длъжника чрез съдебен изпълнител и да бъде предадена на вискателя. За този официален акт съдебният изпълнител определя такса в размер на 28,60 EUR съгласно точка 221 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите за съдебните изпълнители. Освен това съгласно точка 500 от тарифата, в случай че от изготвения от съдебния изпълнител доклад става ясно, че изпълнението на официалния акт е продължило повече от три часа, се начислява допълнителна такса за време. Тя е 22,00 EUR за всеки допълнителен час или част от него.

Ако от длъжника се изисква да предаде недвижим имот, съдебният изпълнител трябва да приеме владението от длъжника и да го предаде на вискателя (отстранение). Съгласно точка 240 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите за съдебните изпълнители, се начислява такса в размер на 150,00 EUR. Тук съгласно точка 500 от тарифата също се начислява допълнителна такса за време в размер 22,00 EUR за всеки допълнителен час или част от него, ако изпълнението на официалния акт продължи повече от три часа. Освен това съгласно подчаст 7 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите за съдебните изпълнители, се начисляват и разноските за съдебен изпълнител, включително разходите за необходимите услуги, предоставяни от трети страни, като отстраняване или услуги на ключар.

Съгласно точка 2111 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните разноски, в производството пред съда за принудително изпълнение на действие (независимо дали това действие може да бъде изпълнено само от длъжника или и от друго лице в неговия дом), за разрешаване на действие или за въздържане от извършване на действие във всеки случай се заплаща съдебна такса в размер на 22,00 EUR.

3.2 Основни изисквания

Мерки за принудително изпълнение по искане на вискателя са допустими единствено ако вискателят притежава документ, подлежащ на изпълнение, с който се установява вземането му. Този документ може да бъде окончателно съдебно решение, което вече не подлежи на обжалване или е временно изпълнимо (член 704 от ZPO), или един от документите, изброени в член 794 от ZPO (например съдебни спогодби (*gerichtlicher Vergleich*), заповед за изпълнение (*Vollstreckungsbescheid*) или нотариален акт). Като общо правило документът трябва да съдържа

съдебно удостоверение за изпълняемост (*Vollstreckungsklausel*), с което се удостоверява изпълняемостта на документа (член 724 от ZPO). Съдебно удостоверение за изпълняемост се изисква само в изключителни случаи за заповеди за изпълнение, заповеди за налагане на временен запор и временни мерки (член 796 от ZPO; член 929, параграф 1 и член 936 от ZPO). Освен това принудителното изпълнение може да започне само ако документът вече е връчен на длъжника или бъде връчен в момента на изпълнението (§ 750, параграф 1 от ZPO).

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

На принудително изпълнение могат да подлежат движими активи, вземания и други права на собственост и недвижима собственост на длъжника. В член 811 от ZPO се определят движимите активи, които не подлежат на запор; целта е да се позволи на длъжника и на неговото домакинство да запазят минималната част, която е от съществено значение, например за лична или професионална употреба.

Ограниченията върху запора се прилагат и по отношение на доходите на длъжника. В член 850 и следващите от ZPO се предвижда, че определени суми не могат да бъдат заповорани, тъй като длъжникът се нуждае от тях, за да осигури своето съществуване. Кредитните салда могат да бъдат защитени в „сметка, освободена от запор“ (*Pfändungsschutzkonto*, член 850k от ZPO). В тези сметки се държат определени освободени от запор суми, независимо какъв е произходът на кредитното салдо (член 899 и следващите от ZPO).

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

Във връзка с длъжника

Принудително изпълнение на парично вземане срещу движима вещ на длъжника се извършва чрез запор и реализация на заповораната вещ. Запорът е официален акт, който води до конфискация на заповораната вещ. Наред с останалите последици, конфискацията лишава длъжника от правото да се разпорежда със заповораната вещ.

Във връзка с вискателя

Вискателят придобива право на задържане (*Pfandrecht*) върху вещта, заповорана в резултат на запора (член 804, параграф 1 от ZPO). С правото на задържане, произтичащо от запор, се установява право да се използва заповораната вещ и право на удовлетворяване от постъпленията.

Във връзка с трети страни

Когато вземанията, държани от длъжника спрямо трета страна, са заповорани и възложени, третата страна вече не може да плати на длъжника; третата страна може да плати вземане, възложено на вискател, което да се приспадне от вземането на длъжника само по отношение на вискателя, и това я освобождава от собственото ѝ задължение. Срещу трета страна, която не изпълнява това задължение, може да бъде предявен иск за обезщетение за вреди.

Ако съдебният изпълнител е заповорал движима вещ, която не принадлежи на длъжника, а на трета страна, последната може да възрази срещу запора, наложен на имуществото ѝ, чрез възражение от трета страна (*Drittwiderspruchsklage*, член 771 от ZPO).

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Съгласно член 197 от Гражданския кодекс (BGB) вземания, които вече не подлежат на обжалване, и вземания по подлежащи на принудително изпълнение спогодби или актове имат 30-годишен давностен срок. В рамките на този срок вискателят може да започне принудително изпълнение по всяко време.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Съгласно германското право няма процедура за общо налагане на принудително изпълнение. От това следва, че в тази връзка няма и конкретно средство за правна защита.

Длъжникът може да оспори исканите срещу него мерки като част от изпълнителното производство. Той може да подаде възражение (*Erinnerung*) срещу начина на принудителното изпълнение. Длъжникът може да внесе незабавна жалба (*Beschwerde*) срещу решение, постановено в хода на производство, по което не е имало изслушване (членове 793 и 567 от ZPO). Тази жалба трябва да бъде подадена в срок от две седмици до съда, чието решение се оспорва, или до апелативния съд.

Молбата за подобно средство за правна защита няма действие върху продължаването на започнатото изпълнително производство; няма суспензивно действие.

От средствата за правна защита (възражение и незабавна жалба) може да се възползват и другите страни в производството (напр. вискател или трето лице — длъжник).

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Запорът върху цялото имущество на длъжника (*Kahlpfändung*) не е разрешен. Съществуват различни защитни мерки, които имат за цел да се позволи на длъжника да живее достоен живот; вж. въпрос 4.1 по-горе.

Съществува също така забрана за налагане на запор върху активи, които са повече от необходимото за удовлетворяване на вискателя и за покриване на разходите по изпълнението (забрана за прекомерен запор (*Verbot der Überpfändung*, член 803 от ZPO).

Приложение 1

Размер на задължението до ... EUR	Такса Таблица Б EUR ...	Размер на задължението до ... EUR	Такса Таблица Б EUR ...	Размер на задължението до ... EUR	Такса Таблица Б EUR ...
500	15,00	200 000	435,00	1 550 000	2 615,00
1 000	19,00	230 000	485,00	1 600 000	2 695,00
1 500	23,00	260 000	535,00	1 650 000	2 775,00
2 000	27,00	290 000	585,00	1 700 000	2 855,00
3 000	33,00	320 000	635,00	1 750 000	2 935,00
4 000	39,00	350 000	685,00	1 800 000	3 015,00
5 000	45,00	380 000	735,00	1 850 000	3 095,00
6 000	51,00	410 000	785,00	1 900 000	3 175,00
7 000	57,00	440 000	835,00	1 950 000	3 255,00
8 000	63,00	470 000	885,00	2 000 000	3 335,00
9 000	69,00	500 000	935,00	2 050 000	3 415,00
10 000	75,00	550 000	1 015,00	2 100 000	3 495,00
13 000	83,00	600 000	1 095,00	2 150 000	3 575,00
16 000	91,00	650 000	1 175,00	2 200 000	3 655,00

19 000	99,00	700 000	1 255,00	2 250 000	3 735,00
22 000	107,00	750 000	1 335,00	2 300 000	3 815,00
25 000	115,00	800 000	1 415,00	2 350 000	3 895,00
30 000	125,00	850 000	1 495,00	2 400 000	3 975,00
35 000	135,00	900 000	1 575,00	2 450 000	4 055,00
40 000	145,00	950 000	1 655,00	2 500 000	4 135,00
45 000	155,00	1 000 000	1 735,00	2 550 000	4 215,00
50 000	165,00	1 050 000	1 815,00	2 600 000	4 295,00
65 000	192,00	1 100 000	1 895,00	2 650 000	4 375,00
80 000	219,00	1 150 000	1 975,00	2 700 000	4 455,00
95 000	246,00	1 200 000	2 055,00	2 750 000	4 535,00
110 000	273,00	1 250 000	2 135,00	2 800 000	4 615,00
125 000	300,00	1 300 000	2 215,00	2 850 000	4 695,00
140 000	327,00	1 350 000	2 295,00	2 900 000	4 775,00
155 000	354,00	1 400 000	2 375,00	2 950 000	4 855,00
170 000	381,00	1 450 000	2 455,00	3 000 000	4 935,00
185 000	408,00	1 500 000	2 535,00		

Приложение 2

Цена на иска до ... EUR	Такса ... .. EUR	Цена на иска до ... EUR	Такса ... .. EUR
500	38,00	50 000	601,00
1 000	58,00	65 000	733,00
1 500	78,00	80 000	865,00
2 000	98,00	95 000	997,00
3 000	119,00	110 000	1 129,00
4 000	140,00	125 000	1 261,00
5 000	161,00	140 000	1 393,00
6 000	182,00	155 000	1 525,00
7 000	203,00	170 000	1 657,00
8 000	224,00	185 000	1 789,00
9 000	245,00	200 000	1 921,00
10 000	266,00	230 000	2 119,00
13 000	295,00	260 000	2 317,00
16 000	324,00	290 000	2 515,00
19 000	353,00	320 000	2 713,00
22 000	382,00	350 000	2 911,00
25 000	411,00	380 000	3 109,00
30 000	449,00	410 000	3 307,00
35 000	487,00	440 000	3 505,00
40 000	525,00	470 000	3 703,00
45 000	563,00	500 000	3 901,00

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 14/06/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.